

[Date.]

byerne, hvor den offentlige Skole paa Grund af det forhaandenværende Elevmateriale ikke magter Opgaven, og vi vil derfor gerne medvirke til, at disse Skoler faar rimelige Kaar at virke under.

Om selve Lovforslagets Enkeltheder har den højtærede Undervisningsminister udtalt sig, og jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa, fordi det vilde blive Gentagelser. Dette Lovforslag har til Opgave at yde de private Skoler en saadan økonomisk Støtte, at de, der virker der, kan udføre deres Arbejde under taalelige Kaar. Løngrundlaget, der foreslaas, er Folkeskolens, og dette kan vi tiltræde, idet vi er interesserede i, at alle, der arbejder i en dansk Skole — saa er det for saa vidt ligegyldigt, hvilken Skoleform det er — faar økonomisk rimelige Vilkaar at arbejde under, ligesom vi ogsaa er interesserede i, at de paagældende faar samme Timetal som deres Kolleger i Folkeskolen.

Tilskudsordningen omfatter Driftstilskud, Lønningstilskud, Tilskud til Friplads og Nedsættelse af Skolepenge eller anden Hjælp til Børn fra mindre velstillede Hjem. Jeg skal ikke komme ind paa Driftstilskuddet. Jeg har haft lidt vanskeligt ved, maaske fordi jeg ikke har haft de fornødne Oplysninger, at se, hvorledes Virkningen vil blive af dette Driftstilskud, men jeg vil dog gerne have Lov til at sige, at vi principielt mener, at et saadant Driftstilskud ikke maa føre til, at disse Privatskolers Ejere økonomisk faar en Fordel, som først aabenbares, naar Skolen afhændes. Vi maa nære en vis Betænkelighed ved dette Forhold. Jeg er klar over, at § 9 i Lovforslaget muliggør en vis Kontrol dermed, men jeg er paa den anden Side ikke sikker paa, at det deri omtalte Nævn til fulde kan forhindre, at et forventet Statstilskud faar Indflydelse paa Handelsvilkaarene. Under de nuværende Forhold hører vi jo Gang paa Gang om, at der handles under Disken, og det kan maaske ogsaa ske i saadanne Tilfælde. Det bedste vilde være, saa længe de offentlige Skoler ikke har overtaget denne Undervisning, at de her omhandlede Skoler blev selvejende Institutioner. Det vilde vi finde var en brugelig Løsning.

Lønningstilskuddet kan mit Parti tiltræde, men Konsekvensen heraf maa være, at der i disse Skoler ogsaa kræves en Uddannelse som for Lærere i de offentlige Skoler. Jeg forudsætter, at Ministeriet, selv om Lovforslaget ikke indeholder positive Bestemmelser herom, idet dog § 11 indeholder en vis Mulighed for Kontrol, vil have sin Opmærksomhed henvendt herpaa.

Selve Fripladsordningen, § 7, har i det

andet høje Ting faaet en Formulering, som er mere klar og bedre end Lovforslagets oprindelige, ligesom ogsaa Boghjelpen til trængende Elever er betimelig og sikkert vil virke lettende. Jeg vil i denne Forbindelse gerne pege paa Ønskeligheden af, at denne Ordning med Friplads og Boghjælp gennemføres paa en saadan Maade, at det ikke bliver Skolens Forstander alene, der træffer Beslutning herom, men, hvis Ministeriet ikke skal have noget med det at gøre, at det da bliver hele Lærerkollegiet, der bliver medbestemmende, saa at den enkelte Klasselærer faar Indstillingsret, og at samtlige Lærere ved et Lærermøde tager Beslutning om Fordelingen. Jeg henstiller til den højtærede Undervisningsminister at have Opmærksomheden henvendt herpaa og søge at give Retningslinier, helst i Overensstemmelse med mine Udtalelser.

I øvrigt kan jeg, idet jeg ønsker en rimelig Ordning for disse Skoler, paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til en hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

Ravn: Det foreliggende Lovforslag om Statstilskud til de private eksamensberettigede Realskoler, Mellem- og Realskoler og Pigeskoler uden for København, Frederiksberg og Gentofte er i Virkeligheden en à jour-Føring af den Lov, vi fik i 1928, den første Lov om Tilskud til disse private Skoler. Skolerne har faaet Tilskud gennem en lang Aarrække, men det var Bevillinger, der hvert Aar blev givet paa Finansloven. Først i 1928 fik Skolerne en Tilskudslov, og den gav, tør jeg sige, stabile Forhold inden for disse Skoler. Der har siden dengang været en rolig Udvikling inden for de private Realskoler i Provinsen, og det er derfor rimeligt, at denne Lov nu føres à jour, idet Forholdene har udviklet sig paa en saadan Maade, som det er nævnt her i Dag ved Omtalen af de andre Lovforslag, baade om Seminarierne og de københavnske Skoler. Lærerlønningerne er steget, Udgifterne til Skolerne i det hele taget er steget, og derfor er det rimeligt, at der nu gives Ljelijghed til at yde større Tilskud til de private Realskoler. Spørgsmaalet om deres Berettigelse har været nævnt her, men det mener jeg, der slet ikke kan være Tvivl om, naar Forholdene har udviklet sig saadan, at en ung Mand eller ung Pige, der ønsker sig ind ved Etaterne, skal møde med Eksamensbevis, og det hvad enten det er ved Statsbanerne, Toldvæsenet eller ved Telegrafene, eller hvor det nu er. Det samme gælder i Virkeligheden, hvis de vil have Plads i Banker, Sparekasser eller paa større Kontorer. Derfor mener jeg, man afgjort maa